

NESLUŽBENI PROČIŠĆENI TEKST

Zakon o reprezentativnosti udruga poslodavaca i sindikata

Vrijedi od 17. ožujka 2015.

Strojno pročišćen iz: NN 93/2014, NN 26/2015

Ovo je neslužbeni pročišćeni tekst, izrađen strojno iz akata objavljenih u Narodnim novinama.
Mjerodavne su objave u Narodnim novinama. Objavljen je pod licencom CC BY 4.0.

Izvezen sa slovozakona.hr/zakon/zakon-o-reprezentativnosti-udruga-poslodavaca-i-sindikata/

Sadržaj

I. OPĆE ODREDBE	4
Predmet Zakona	4
II. KRITERIJI ZA SUDJELOVANJE U TRIPARTITNIM TIJELIMA	4
Kriteriji reprezentativnosti udruga poslodavaca više razine za sudjelovanje u tripartitnim tijelima na nacionalnoj razini	4
Kriteriji reprezentativnosti udruge sindikata više razine za sudjelovanje u tripartitnim tijelima na nacionalnoj razini	5
Prava reprezentativnih udruga više razine koje sudjeluju u tripartitnim tijelima na nacionalnoj razini	5
Sudjelovanje udruga u tripartitnim tijelima na lokalnoj i područnoj (regionalnoj) razini	6
Prava reprezentativnih udruga koje sudjeluju u tripartitnim tijelima na lokalnoj i područnoj (regionalnoj) razini	6
III. REPREZENTATIVNOST SINDIKATA ZA KOLEKTIVNO PREGOVARANJE I ZASTUPLJENOST U PREGOVARAČKOM ODBORU	6
Reprezentativnost sindikata za kolektivno pregovaranje	6
Kriteriji reprezentativnosti sindikata za kolektivno pregovaranje	7
Pregovarački odbor sindikata za kolektivno pregovaranje	7
Trajanje reprezentativnosti sindikata za kolektivno pregovaranje	7
Postupak novog utvrđivanja reprezentativnosti sindikata za kolektivne pregovore	8
Područje i razina za koju se utvrđuje reprezentativnost ili zastupljenost u pregovaračkom odboru	8
Pregovarački odbori poslodavca za kolektivne pregovore u državnoj i javnoj službi	9
Pregovarački odbori sindikata za kolektivne pregovore u državnoj i javnoj službi	9
IV. POSTUPAK UTVRĐIVANJA REPREZENTATIVNOSTI	10
1. Povjerenstvo	10
Nadležnost, imenovanje i uvjeti rada Povjerenstva	10
Način rada Povjerenstva	10
2. Utvrđivanje reprezentativnosti udruga za sudjelovanje u tripartitnim tijelima na nacionalnoj razini	11
Pokretanje postupka za utvrđivanje reprezentativnosti	11
Zahtjev za utvrđivanje reprezentativnosti	11
Rad Povjerenstva	12
Rješenje o utvrđivanju reprezentativnosti	13
Postupak novog utvrđivanja, odnosno preispitivanja utvrđene reprezentativnosti	13
3. Utvrđivanje reprezentativnosti sindikata za kolektivno pregovaranje	14
Zahtjev za utvrđivanje reprezentativnosti i sastava pregovaračkog odbora sindikata za kolektivno pregovaranje	14
Rad povjerenstva	14
Rješenje o utvrđivanju reprezentativnosti sindikata ili zastupljenosti u pregovaračkom odboru	15

Stranke kolektivnog ugovora	15
Važenje kolektivnog ugovora	15
Evidencija o reprezentativnim sindikatima	16
V. NADZOR	16
1. Upravni nadzor	16
2. Inspekcijski nadzor	16
VI. PREKRŠAJNE ODREDBE	17
VII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE	17
Odredbe akata o izmjenama i odluke Ustavnog suda	19

ZAKON O REPREZENTATIVNOSTI UDRUGA POSLODAVACA I SINDIKATA

I. OPĆE ODREDBE

Predmet Zakona

Članak 1.

- (1) Ovim se Zakonom propisuju kriteriji i postupak utvrđivanja reprezentativnosti udruga poslodavaca i sindikata više razine za sudjelovanje u tripartitnim tijelima na nacionalnoj razini, kriteriji i postupak utvrđivanja reprezentativnosti sindikata za kolektivno pregovaranje te prava reprezentativnih udruga.
- (2) Sindikati i njihove udruge više razine te udruge poslodavaca više razine čija je reprezentativnost utvrđena prema odredbama ovoga Zakona imaju posebna prava i obveze utvrđene ovim Zakonom.
- (3) Sindikati i udruge poslodavaca te njihove udruge više razine čija reprezentativnost nije utvrđena prema odredbama ovoga Zakona imaju pravo na slobodno udruživanje, donošenje programa i organiziranje djelatnosti u punoj neovisnosti, u skladu s propisima, osim prava utvrđenih ovim Zakonom.
- (4) Izrazi koji se koriste u ovom Zakonu, a imaju rodno značenje koriste se neutralno i odnose se jednako na muški i ženski rod.

II. KRITERIJI ZA SUDJELOVANJE U TRIPARTITNIM TIJELIMA

Kriteriji reprezentativnosti udruga poslodavaca više razine za sudjelovanje u tripartitnim tijelima na nacionalnoj razini

Članak 2.

Reprezentativna udruga poslodavaca više razine za sudjelovanje u tripartitnim tijelima na nacionalnoj razini, u smislu ovoga Zakona, je udruga poslodavaca više razine koja kumulativno ispunjava sljedeće uvjete:

- 1) da je najmanje šest mjeseci prije dana podnošenja zahtjeva za utvrđivanje reprezentativnosti upisana u registar udruga poslodavaca više razine
- 2) da je u nju udruženo najmanje tri tisuće poslodavaca ili da u nju udruženi poslodavci zapošljavaju najmanje sto tisuća radnika
- 3) da je u nju udruženo najmanje pet udruga poslodavaca koje djeluju u različitim područjima djelatnosti utvrđenim Nacionalnom klasifikacijom djelatnosti
- 4) da ona ili u nju udružene udruge poslodavaca imaju područne urede u najmanje četiri županije
- 5) da raspolaže potrebnim prostorom i drugim materijalnim uvjetima za rad te da zapošljava najmanje pet radnika na temelju ugovora o radu, sklopljenog na neodređeno vrijeme s punim radnim vremenom.

Kriteriji reprezentativnosti udruge sindikata više razine za sudjelovanje u tripartitnim tijelima na nacionalnoj razini

Članak 3.

(1) Reprezentativna udruga sindikata više razine za sudjelovanje u tripartitnim tijelima na nacionalnoj razini, u smislu ovoga Zakona, je udruga sindikata više razine koja kumulativno ispunjava sljedeće uvjete:

- 1) da je najmanje šest mjeseci prije dana podnošenja zahtjeva za utvrđivanje reprezentativnosti upisana u registar udruga sindikata više razine
- 2) da u nju udruženi sindikati imaju najmanje pedeset tisuća radnika članova
- 3) da je u nju udruženo najmanje pet sindikata koji djeluju u različitim područjima djelatnosti utvrđenim Nacionalnom klasifikacijom djelatnosti
- 4) da ona ili u nju udruženi sindikati imaju područne urede u najmanje četiri županije
- 5) da raspolaže potrebnim prostorom i drugim materijalnim uvjetima za rad te da zapošljava najmanje pet radnika na temelju ugovora o radu, sklopljenog na neodređeno vrijeme s punim radnim vremenom.

(2) U broj radnika članova sindikata iz stavka 1. podstavka 2. ovoga članka ubrajaju se radnici članovi sindikata:

- 1) koji su poslodavcu dali pisanu suglasnost za ustezanje sindikalne članarine od plaće
- 2) koji koriste prava na roditeljske i roditeljske potpore u skladu s posebnim propisom
- 3) koji samostalno uplaćuju sindikalnu članarinu.

Prava reprezentativnih udruga više razine koje sudjeluju u tripartitnim tijelima na nacionalnoj razini

Članak 4.

Reprezentativne udruge sindikata i udruge poslodavaca više razine koje sudjeluju u tripartitnim tijelima na nacionalnoj razini imaju pravo:

- 1) predložiti Vladi Republike Hrvatske svoje predstavnike za tripartitno izaslanstvo Vlade Republike Hrvatske na Međunarodnoj konferenciji rada te imenovati svoje predstavnike u druga međunarodna i europska tijela i organizacije
- 2) u skladu sa zakonom ili posebnim sporazumom imenovati svoje predstavnike te na drugi način sudjelovati u radu Gospodarsko-socijalnog vijeća i u drugim tijelima u kojima se odvija tripartitni socijalni dijalog na nacionalnoj razini
- 3) imenovati svoje predstavnike u druga tijela za koja je posebnim propisom ili sporazumom predviđeno sudjelovanje predstavnika sindikata i poslodavaca na nacionalnoj razini
- 4) kolektivno pregovarati o sklapanju kolektivnog ugovora koji bi se primjenjivao na radnike zaposlene kod poslodavaca udruženih u udrugu poslodavaca više razine.

Sudjelovanje udruga u tripartitnim tijelima na lokalnoj i područnoj (regionalnoj) razini

Članak 5.

(1) Na razini jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave može se osnovati gospodarsko-socijalno vijeće radi utvrđivanja i ostvarivanja usklađenih aktivnosti u svrhu zaštite i promicanja gospodarskih i socijalnih prava, odnosno interesa radnika i poslodavaca u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) jedinici, vođenja usklađene gospodarske, socijalne i razvojne politike te poticanja sklapanja i primjene kolektivnih ugovora.

(2) Sporazumom o osnivanju Gospodarsko-socijalnog vijeća, koji sklapa Vlada Republike Hrvatske te udruge sindikata i udruge poslodavaca više razine kojima je reprezentativnost utvrđena na nacionalnoj razini, može se utvrditi način i postupak osnivanja te sastav gospodarsko-socijalnih vijeća na razini jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Prava reprezentativnih udruga koje sudjeluju u tripartitnim tijelima na lokalnoj i područnoj (regionalnoj) razini

Članak 6.

Udruga sindikata i poslodavaca više razine koja na temelju sporazuma iz članka 5. stavka 2. ovoga Zakona sudjeluje u tripartitnim tijelima na lokalnoj i područnoj (regionalnoj) razini ima pravo:

- 1) imenovati svoje predstavnike u gospodarsko-socijalno vijeće jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i druga tijela u kojima se odvija tripartitni socijalni dijalog na tim razinama
- 2) imenovati svoje predstavnike u druga tijela za koja je posebnim propisom ili sporazumom predviđeno sudjelovanje predstavnika udruge sindikata više razine i udruge poslodavaca više razine.

III. REPREZENTATIVNOST SINDIKATA ZA KOLEKTIVNO PREGOVARANJE I ZASTUPLJENOST U PREGOVARAČKOM ODBORU

Reprezentativnost sindikata za kolektivno pregovaranje

Članak 7.

(1) Ako na razini za koju se pregovara o sklapanju kolektivnog ugovora djeluje samo jedan sindikat, taj se sindikat smatra reprezentativnim i njegova se reprezentativnost ne utvrđuje.

(2) Ako na razini za koju se pregovara o sklapanju kolektivnog ugovora djeluje više sindikata, svi sindikati koji djeluju na toj razini mogu pisanim sporazumom utvrditi koji se sindikati smatraju reprezentativnim te se reprezentativnost tih sindikata ne utvrđuje.

(3) Pisani sporazum iz stavka 2. ovoga članka mora sadržavati podatak o broju radnika članova onih sindikata koji se na temelju sporazuma smatraju reprezentativnim, iskazan po svakom sindikatu.

(4) Ako na razini za koju će se pregovarati o sklapanju kolektivnog ugovora djeluje više sindikata, a oni ne postignu pisani sporazum iz stavka 2. ovoga članka, svaki sindikat može pred Povjerenstvom za utvrđivanje reprezentativnosti (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo) pokrenuti postupak utvrđivanja reprezentativnosti sindikata u skladu s ovim Zakonom.

Kriteriji reprezentativnosti sindikata za kolektivno pregovaranje

Članak 8.

(1) U postupku utvrđivanja reprezentativnosti sindikata iz članka 7. stavka 4. ovoga Zakona reprezentativnim sindikatom smatra se sindikat koji na razini za koju se utvrđuje reprezentativnost ima najmanje dvadeset posto radnika članova od ukupnog broja sindikalno organiziranih radnika zaposlenih na razini na kojoj se utvrđuje reprezentativnost.

(2) Na utvrđivanje broja radnika članova sindikata iz stavka 1. ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuje odredba članka 3. stavka 2. ovoga Zakona.

Pregovarački odbor sindikata za kolektivno pregovaranje

Članak 9.

(1) Ako se u postupku iz članka 7. stavaka 2. i 4. ovoga Zakona utvrdi reprezentativnost za više sindikata koji djeluju na razini za koju se sklapa kolektivni ugovor, poslodavac, odnosno udruga poslodavaca može pregovarati samo s pregovaračkim odborom koji čine predstavnici tih sindikata.

(2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka reprezentativni sindikati su dužni u roku od trideset dana od dana potpisa sporazuma iz članka 7. stavka 2., ili od izvršnosti rješenja iz članka 24. stavka 1. ovoga Zakona, utemeljiti pregovarački odbor sindikata za kolektivno pregovaranje.

(3) Ako reprezentativni sindikati ne utemelje pregovarački odbor nakon isteka roka iz stavka 2. ovoga članka, svaki reprezentativni sindikat ima pravo sudjelovanja u radu pregovaračkog odbora iz stavka 2. ovoga članka s jednim predstavnikom.

(4) Pregovarački odbor sindikata ne može imati više od jedanaest članova.

(5) Pregovarački odbor sam utvrđuje način rada i donošenja odluka.

(6) Pregovarački odbor sindikata dužan je tijekom kolektivnog pregovaranja obavješćivati nereprezentativne sindikate ili sindikate koji nisu zastupljeni u pregovaračkom odboru o tijeku pregovora te im omogućiti iznošenje mišljenja i prijedloga od posebnog interesa za njihove članove.

Trajanje reprezentativnosti sindikata za kolektivno pregovaranje

Članak 10.

(1) Reprezentativnost ili zastupljenost u pregovaračkom odboru traje u razdoblju važenja kolektivnog ugovora.

(2) Ako se tijekom trajanja reprezentativnosti sindikata ili prava na zastupljenost u pregovaračkom odboru iz stavka 1. ovoga članka žele pokrenuti pregovori o izmjenama, odnosno dopunama sklopljenog kolektivnog ugovora, poslodavac, poslodavci ili udruga poslodavaca može pregovarati s pregovaračkim odborom sindi-

kata čija je reprezentativnost ili zastupljenost u pregovaračkom odboru utvrđena za sklapanje kolektivnog ugovora o čijim se izmjenama, odnosno dopunama želi pregovarati i koji su potpisnici toga kolektivnog ugovora.

(3) Ako se tijekom trajanja reprezentativnosti sindikata ili prava na zastupljenost u pregovaračkom odboru iz stavka 1. ovoga članka žele pokrenuti pregovori o sklapanju novog kolektivnog ugovora, pregovori mogu započeti nakon utvrđivanja reprezentativnosti sindikata ili prava na zastupljenost u pregovaračkom odboru u skladu s ovim Zakonom.

Postupak novog utvrđivanja reprezentativnosti sindikata za kolektivne pregovore

Članak 11.

(1) Sindikat koji smatra da je ispunio kriterije reprezentativnosti za kolektivno pregovaranje ili da je ostvario pravo na zastupljenost u pregovaračkom odboru, nakon završetka prethodnog postupka utvrđivanja reprezentativnosti sindikata za kolektivno pregovaranje ili zastupljenost u pregovaračkom odboru, može pokrenuti postupak utvrđivanja reprezentativnosti sindikata za kolektivno pregovaranje ili za ostvarenje prava na zastupljenost u pregovaračkom odboru.

(2) Ako je za vrijeme važenja kolektivnog ugovora proveden postupak iz stavka 1. ovoga članka, reprezentativnost sindikata ili zastupljenost u pregovaračkom odboru utvrđena u prethodnom postupku prestaje i utvrđuje se nova na način propisan ovim Zakonom.

(3) Ako u postupku iz stavka 1. ovoga članka nije utvrđena reprezentativnost svih sindikata koji su prethodno utvrđeni kao reprezentativni ili su sudjelovali u pregovaračkom odboru ili je utvrđena reprezentativnost jednog ili više drugih sindikata, može se kolektivno pregovarati samo o sklapanju novog kolektivnog ugovora.

(4) U slučaju iz stavka 3. ovoga članka sklapanjem novog kolektivnog ugovora prestaje važiti prethodno sklopljeni kolektivni ugovor.

(5) Ako u postupku iz stavka 1. ovoga članka nije utvrđena reprezentativnost sindikata ili pravo na zastupljenost u pregovaračkom odboru sindikata koji je taj postupak pokrenuo, taj sindikat ne može pokrenuti postupak novog utvrđivanja reprezentativnosti sindikata za kolektivno pregovaranje u roku od jedne godine od dana izvršnosti rješenja o novom utvrđivanju reprezentativnosti.

Područje i razina za koju se utvrđuje reprezentativnost ili zastupljenost u pregovaračkom odboru

Članak 12.

(1) Reprezentativnost sindikata za kolektivne pregovore određuje se na razini poslodavca ili udruge poslodavaca.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, za kolektivno pregovaranje o sklapanju kolektivnih ugovora koji će se primjenjivati na službenike i namještenike u državnoj i javnim službama, reprezentativnost sindikata za kolektivno pregovaranje ili zastupljenost sindikata u pregovaračkom odboru utvrđuje se za određeno područje, odjeljak, odnosno skupinu u skladu s Nacionalnom klasifikacijom djelatnosti.

(3) Sindikat, odnosno sindikati iz članka 7. stavaka 1. i 2. ovoga Zakona dužni su u obavijesti iz članka 27. stavka 2. ovoga Zakona navesti razinu na kojoj će se kao reprezentativni upisati u evidenciju reprezentativnih sindikata.

(4) Razinu za koju se utvrđuje reprezentativnost sindikata u slučaju iz članka 7. stavka 4. ovoga Zakona dužan je u svom zahtjevu za utvrđivanje reprezentativnosti navesti sindikat koji pokreće postupak.

Pregovarački odbori poslodavca za kolektivne pregovore u državnoj i javnoj službi

Članak 13.

(1) U slučaju pregovaranja o sklapanju kolektivnog ugovora kojim se ugovaraju prava zaposlenih za koja se sredstva za plaće i druga materijalna prava radnika osiguravaju u državnom proračunu, odnosno riznici prema posebnom propisu i kojima se sredstva za plaće zaposlenih u javnim ustanovama osiguravaju iz sredstava Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje, sindikati, odnosno reprezentativni sindikati mogu pregovarati o sklapanju kolektivnog ugovora samo s pregovaračkim odborom koji imenuje ili za to ovlasti Vlada Republike Hrvatske.

(2) U slučaju pregovaranja o sklapanju kolektivnog ugovora kojim se ugovaraju prava zaposlenih u javnim ustanovama koje je osnovala Republika Hrvatska, reprezentativni sindikati mogu pregovarati o sklapanju kolektivnog ugovora samo s pregovaračkim odborom koji imenuje ili za to ovlasti čelnik središnjeg tijela državne uprave nadležan za obavljanje poslova upravnog nadzora nad radom te javne ustanove.

(3) U slučaju pregovaranja o sklapanju kolektivnog ugovora kojim se ugovaraju prava zaposlenih za koja se sredstva za plaće i druga materijalna prava radnika osiguravaju u proračunu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema posebnom propisu, reprezentativni sindikati mogu pregovarati o sklapanju kolektivnog ugovora samo s pregovaračkim odborom koji imenuje ili za to ovlasti tijelo koje je ovlašteno u skladu s posebnim propisom.

Pregovarački odbori sindikata za kolektivne pregovore u državnoj i javnoj službi

Članak 14.

(1) Ako se pregovara o sklapanju kolektivnog ugovora iz članka 13. stavka 1. ovoga Zakona koji će se primjenjivati na više područja javnih službi prema Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti, može se kolektivno pregovarati samo s pregovaračkim odborom sindikata čiji broj i sastav utvrđuje Povjerenstvo.

(2) Sastav pregovaračkog odbora sindikata za sklapanje kolektivnog ugovora iz stavka 1. ovoga članka utvrđuje se tako da svako područje bude zastupljeno s jednim članom, predstavnikom sindikata koji na tom području ima najveći broj radnika članova, a preostali članovi pregovaračkog odbora utvrdit će se razmjerno broju radnika članova ostalih sindikata koji sudjeluju u postupku utvrđivanja pregovaračkog odbora u odnosu na broj ukupno sindikalno organiziranih radnika na području za koje se pregovara.

(3) Ako se pregovara o sklapanju kolektivnog ugovora koji će se primjenjivati na pojedinom području, odjeljku ili skupini javnih službi prema Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti ili o kolektivnom ugovoru koji će se primjenjivati na službenike i

namještenike u tijelima državne uprave, odnosno državnim tijelima, može se pregovarati samo s pregovaračkim odborom sindikata koji su reprezentativni u skladu s člancima 7. i 8. ovoga Zakona.

(4) Pregovarački odbor sindikata ne može imati više od jedanaest članova.

(5) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, ako se pregovara o sklapanju kolektivnog ugovora koji će se primjenjivati na zaposlene u znanstvenim ustanovama, odnosno ustanovama iz sustava visokog obrazovanja, utvrđuje se reprezentativnost sindikata, a ne broj i sastav pregovaračkog odbora.

IV. POSTUPAK UTVRĐIVANJA REPREZENTATIVNOSTI

1. POVJERENSTVO

Nadležnost, imenovanje i uvjeti rada Povjerenstva

Članak 15.

(1) Postupak utvrđivanja reprezentativnosti prema odredbama ovoga Zakona provodi Povjerenstvo.

(2) Povjerenstvo ima pet članova i pet zamjenika članova koje na vrijeme od pet godina imenuje ministar nadležan za rad (u daljnjem tekstu: ministar).

(3) Članovi i zamjenici članova Povjerenstva imenuju se iz reda neovisnih istaknutih stručnjaka, od kojih po dva člana i dva zamjenika na pisani prijedlog udruga sindikata i udruga poslodavaca više razine kojima je reprezentativnost utvrđena na nacionalnoj razini, u roku od trideset dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, odnosno trideset dana prije isteka mandata iz stavka 2. ovoga članka.

(4) Pri imenovanju članova i provođenju postupka utvrđivanja reprezentativnosti mora se voditi računa o načelu neovisnosti, nepristranosti i objektivnosti.

(5) Povjerenstvo može tužiti i biti tuženo na temelju ovlaštenja, odnosno obveza utvrđenih ovim Zakonom.

(6) Ministarstvo nadležno za rad (u daljnjem tekstu: ministarstvo) osigurava uvjete, administrativnu podršku i potrebna sredstva za rad Povjerenstva.

(7) Ministar pravilnikom propisuje iznos i način isplate naknade za rad Povjerenstva.

Način rada Povjerenstva

Članak 16.

(1) Povjerenstvo će na svojoj prvoj sjednici izabrati predsjednika i potpredsjednika te donijeti poslovnik o svom radu i načinu donošenja odluka.

(2) Povjerenstvo može točnost dostavljenih podataka utvrditi uvidom u odgovarajuće registre, evidencije ili izvore službenih podataka, poštujući pritom propise o zaštiti osobnih podataka.

(3) Ako Povjerenstvo tijekom rada posumnja u istinitost dostavljenih podataka ili takvu sumnju iskaže udruga čija se reprezentativnost u tom postupku utvrđuje, Povjerenstvo može od poslodavca ili na drugi prikladan način provjeriti točnost

dostavljenih podataka, odnosno od tijela nadležnog za inspekciju rada zatražiti da izvrši tu provjeru.

(4) U slučaju iz stavka 3. ovoga članka tijelo nadležno za inspekciju rada dužno je u roku od petnaest dana od dana podnesenog zahtjeva nadzorom provjeriti točnost podataka i o tome izvijestiti Povjerenstvo.

2. UTVRĐIVANJE REPREZENTATIVNOSTI UDRUGA ZA SUDJELOVANJE U TRIPARTITNIM TIJELIMA NA NACIONALNOJ RAZINI

Pokretanje postupka za utvrđivanje reprezentativnosti

Članak 17.

(1) Udruga poslodavaca više razine, odnosno udruga sindikata više razine koja želi da se utvrdi njezina reprezentativnost za sudjelovanje u tripartitnim tijelima na nacionalnoj razini, mora najranije šest mjeseci prije isteka roka iz članka 20. stavka 2. ovoga Zakona, Povjerenstvu podnijeti prijedlog za pokretanje postupka za utvrđivanje reprezentativnosti.

(2) Nakon što zaprimi prijedlog iz stavka 1. ovoga članka, Povjerenstvo će u roku od petnaest dana, u »Narodnim novinama« i na mrežnim stranicama ministarstva, objaviti javni poziv svim udrugama poslodavaca više razine i udrugama sindikata više razine da u roku od šezdeset dana od objave javnog poziva dostave zahtjeve za utvrđenje reprezentativnosti, uz upozorenje da se u slučaju neodazivanja tom pozivu njihova reprezentativnost u tom postupku neće utvrđivati.

Zahtjev za utvrđivanje reprezentativnosti

Članak 18.

(1) Zahtjev udruge poslodavaca više razine mora sadržavati:

- 1) popis poslodavaca članova udruge poslodavaca, s naznakom broja radnika iz članka 2. stavka 1. podstavka 2. ovoga Zakona koje ti poslodavci zapošljavaju
- 2) popis udruženih udruga poslodavaca, s naznakom područja u kojima one djeluju utvrđenim prema Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti
- 3) popis područnih ureda u županijama
- 4) podatke o raspoloživim prostornim i drugim materijalnim uvjetima za rad te podatke o broju zaposlenih radnika u udruzi poslodavaca više razine.

(2) Zahtjev udruge sindikata više razine mora sadržavati:

- 1) popis u udruhu udruženih sindikata, s brojem radnika članova sindikata kojima poslodavac na temelju pisane suglasnosti od plaće usteže članarinu i koji koriste prava na roditeljske i roditeljske potpore u skladu s posebnim propisom, ovjeren od poslodavca, te od sindikata ovjeren broj radnika članova sindikata koji samostalno uplaćuju članarinu
- 2) popis udruženih sindikata, s naznakom područja u kojima oni djeluju utvrđenim prema Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti
- 3) popis područnih ureda u županijama

- 4) podatke o raspoloživim prostornim i drugim materijalnim uvjetima za rad te podatke o broju zaposlenih radnika u udruzi sindikata više razine.
- (3) Ako zahtjev iz stavaka 1. i 2. ovoga članka podnose udruge više razine kojima je u prethodnom postupku utvrđivanja reprezentativnosti bila utvrđena reprezentativnost za sudjelovanje u tripartitnim tijelima na nacionalnoj razini, a u međuvremenu su se u udruhu više razine udružile nove udruge, uz zahtjev moraju biti priložene odluke tijela nadležnih za donošenje odluke o udruživanju u udruhu više razine.
- (4) Ako zahtjev iz stavaka 1. i 2. ovoga članka podnose udruge više razine za koje se prethodno nije utvrđivala reprezentativnost za sudjelovanje u tripartitnim tijelima na nacionalnoj razini, uz zahtjev moraju biti priložene odluke tijela nadležnih za donošenje odluke o udruživanju u udruhu više razine.
- (5) Podaci u podnesenom zahtjevu moraju biti iskazani sa stanjem posljednjeg dana u mjesecu koji prethodi mjesecu u kojem je objavljen javni poziv.
- (6) Na zahtjev sindikalnog povjerenika ili sindikalnog predstavnika, poslodavac je dužan u roku od osam dana od dana podnesenog zahtjeva, sindikatu dostaviti broj radnika članova sindikata iz članka 3. stavka 2. ovoga Zakona, osim za radnike članove sindikata koji samostalno uplaćuju sindikalnu članarinu.
- (7) Podatke iz stavka 6. ovoga članka moraju supotpisati ovlaštena osoba poslodavca te povjerenici, odnosno predstavnici svih sindikata koji imaju članove zaposlene kod toga poslodavca i koji sudjeluju u postupku utvrđivanja reprezentativnosti.
- (8) Ako poslodavac ne dostavi podatke ili ih ne dostavi u roku iz stavka 6. ovoga članka, na pisani zahtjev sindikalnog povjerenika ili sindikalnog predstavnika inspektor rada će u provedbi inspekcijskog nadzora, u roku od tri dana od dana podnošenja zahtjeva, usmenim rješenjem u zapisniku poslodavcu naložiti da u daljnjem roku od tri dana dostavi zatraženi podatak.
- (9) Žalba izjavljena protiv rješenja iz stavka 8. ovoga članka ne odgađa izvršenje rješenja.

Rad Povjerenstva

Članak 19.

- (1) Nakon što zaprimi zahtjev za utvrđivanje reprezentativnosti iz članka 18. stavaka 1. i 2. ovoga Zakona, Povjerenstvo će najkasnije u roku od osam dana utvrditi sadrži li podneseni zahtjev sve propisane podatke.
- (2) Ako podneseni zahtjev ne sadrži sve propisane podatke, Povjerenstvo će pozvati podnositelja zahtjeva da ga dopuni u roku od petnaest dana, uz upozorenje da se u slučaju neudovoljavanja tom pozivu njegova reprezentativnost u tom postupku neće utvrđivati.
- (3) Ako podnositelj zahtjeva svoj zahtjev ne dopuni u roku iz stavka 2. ovoga članka, Povjerenstvo će, u daljnjem roku od osam dana, rješenjem odbaciti zahtjev kao nepotpun.
- (4) Ako Povjerenstvo na temelju podnesenog ili dopunjenog zahtjeva utvrdi da podnositelj zahtjeva ne ispunjava kriterije iz članka 2., odnosno članka 3. ovoga

Zakona, donijet će u roku od petnaest dana rješenje o odbijanju zahtjeva za utvrđivanje reprezentativnosti.

(5) Protiv rješenja iz stavka 4. ovoga članka žalba nije dopuštena, ali svaka udruga koja je sudjelovala u postupku utvrđivanja reprezentativnosti može pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom.

(6) U slučaju iz stavka 5. ovoga članka nadležni upravni sud donijet će odluku u roku od trideset dana od dana podnošenja tužbe.

Rješenje o utvrđivanju reprezentativnosti

Članak 20.

(1) U slučaju utvrđivanja reprezentativnosti na nacionalnoj razini Povjerenstvo će najkasnije u roku od devedeset dana od dana objave javnog poziva, a na temelju utvrđenih podataka, rješenjem utvrditi popis reprezentativnih udruga za sudjelovanje u tripartitnim tijelima na nacionalnoj razini.

(2) Reprezentativnost utvrđena rješenjem iz stavka 1. ovoga članka traje pet godina od dana njegove izvršnosti.

(3) Izvršno rješenje iz stavka 1. ovoga članka objavljuje se u »Narodnim novinama«.

(4) Protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka žalba nije dopuštena, ali svaka udruga koja je sudjelovala u postupku utvrđivanja reprezentativnosti može pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom.

(5) U slučaju iz stavka 4. ovoga članka nadležni upravni sud donijet će odluku u roku od trideset dana od dana podnošenja tužbe.

Postupak novog utvrđivanja, odnosno preispitivanja utvrđene reprezentativnosti

Članak 21.

(1) Svaka udruga poslodavaca, odnosno udruga sindikata više razine može najranije šest mjeseci prije isteka roka iz članka 20. stavka 2. ovoga Zakona zatražiti novo utvrđivanje reprezentativnosti udruga za sudjelovanje u tripartitnim tijelima na nacionalnoj razini.

(2) Postupak preispitivanja utvrđene reprezentativnosti može, i prije roka iz stavka 1. ovoga članka, pokrenuti udruga poslodavaca, odnosno udruga sindikata više razine koja je zastupljena u Gospodarsko-socijalnom vijeću ako učini vjerojatnim da neka od udruga zastupljenih u Gospodarsko-socijalnom vijeću više ne ispunjava neki od uvjeta iz članka 2., odnosno članka 3. ovoga Zakona.

(3) U zahtjevu za preispitivanje utvrđene reprezentativnosti iz stavka 2. ovoga članka tvrdnja da neka od udruga koja je zastupljena u tripartitnim tijelima na nacionalnoj razini više ne ispunjava uvjete iz članka 2., odnosno članka 3. ovoga Zakona mora biti obrazložena.

(4) Zahtjev iz stavka 2. ovoga članka podnosi se Povjerenstvu koje je dužno u roku od petnaest dana o tome obavijestiti udrugu više razine čija se reprezentativnost preispituje i zatražiti podatke o ispunjavanju osporenog uvjeta te odrediti primjeren rok za dostavu tih podataka.

(5) U postupku iz stavka 2. ovoga članka preispitivanje utvrđene reprezentativnosti provest će se samo za udrugu više razine čija se reprezentativnost u odnosu na određeni uvjet preispituje.

(6) Nakon isteka roka iz stavka 4. ovoga članka Povjerenstvo će donijeti rješenje u roku od petnaest dana koje se nakon njegove izvršnosti objavljuje u »Narodnim novinama«.

3. UTVRĐIVANJE REPREZENTATIVNOSTI SINDIKATA ZA KOLEKTIVNO PREGOVARANJE

Zahtjev za utvrđivanje reprezentativnosti i sastava pregovaračkog odbora sindikata za kolektivno pregovaranje

Članak 22.

(1) Postupak utvrđivanja reprezentativnosti iz članka 7. stavka 4. ovoga Zakona pokreće sindikat podnošenjem zahtjeva Povjerenstvu, s navođenjem podatka o ukupnom broju članova sindikata podnositelja zahtjeva na razini na kojoj se utvrđuje reprezentativnost.

(2) Postupak utvrđivanja sastava pregovaračkog odbora sindikata iz članka 14. stavka 1. ovoga Zakona pokreće se podnošenjem zahtjeva sindikata Povjerenstvu, uz navođenje podatka o ukupnom broju članova sindikata podnositelja zahtjeva.

(3) Na podatak o ukupnom broju članova sindikata iz stavaka 1. i 2. ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuje odredba članka 3. stavka 2. i članka 18. stavaka 5., 6., 7., 8. i 9. ovoga Zakona.

Rad povjerenstva

Članak 23.

(1) Nakon što zaprimi zahtjev za utvrđivanje reprezentativnosti, odnosno zahtjev za utvrđivanje broja i sastava pregovaračkog odbora iz članka 22. ovoga Zakona, Povjerenstvo će najkasnije u roku od osam dana utvrditi sadrži li podneseni zahtjev sve propisane podatke.

(2) Ako podneseni zahtjev ne sadrži sve propisane podatke, Povjerenstvo će pozvati podnositelja zahtjeva da ga dopuni u roku od osam dana, uz upozorenje da će u slučaju neudovoljavanja tom pozivu njegov zahtjev biti odbačen.

(3) Ako podnositelj zahtjeva svoj zahtjev ne dopuni u roku iz stavka 2. ovoga članka, Povjerenstvo će u daljnjem roku od osam dana rješenjem odbaciti zahtjev kao nepotpun.

(4) Ako Povjerenstvo utvrdi da je zahtjev potpun, u roku od petnaest dana će javnim pozivom objavljenim na mrežnim stranicama ministarstva, pozvati sindikate koji djeluju na razini, odnosno području za koje se utvrđuje reprezentativnost, odnosno broj i sastav pregovaračkog odbora, da u roku od trideset dana od objave poziva, dostave podatke iz članka 22. ovoga Zakona, uz upozorenje da se u slučaju neodazivanja tom pozivu njihova reprezentativnost, odnosno zastupljenost u pregovaračkom odboru neće utvrđivati.

(5) Ukupan broj sindikalno organiziranih radnika je zbroj radnika članova svih sindikata koji sudjeluju u postupku utvrđivanja reprezentativnosti, odnosno utvrđivanju broja i sastava pregovaračkog odbora.

Rješenje o utvrđivanju reprezentativnosti sindikata ili zastupljenosti u pregovaračkom odboru

Članak 24.

(1) U slučaju podnošenja zahtjeva za utvrđivanje reprezentativnosti sindikata za kolektivno pregovaranje ili zahtjeva za određivanje broja i sastava pregovaračkog odbora, Povjerenstvo će u roku od petnaest dana od dana isteka roka za dostavu podataka iz članka 23. stavka 4. ovoga Zakona, na temelju utvrđenih podataka, rješenjem utvrditi reprezentativnost sindikata, odnosno broj i sastav pregovaračkog odbora za kolektivno pregovaranje te ga dostaviti svim sindikatima koji su sudjelovali u postupku utvrđivanja reprezentativnosti.

(2) Protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka žalba nije dopuštena, ali svaka udruga koja je sudjelovala u postupku utvrđivanja reprezentativnosti, odnosno postupku određivanja broja i sastava pregovaračkog odbora može protiv tog rješenja pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom.

(3) U slučaju iz stavka 2. ovoga članka nadležni upravni sud donijet će odluku u roku od trideset dana od dana podnošenja tužbe.

(4) Ako se odlukom upravnog suda poništi ili izmijeni rješenje iz stavka 1. ovoga članka na temelju kojeg je već sklopljen kolektivni ugovor, taj ugovor prestaje važiti danom pravomoćnosti sudske odluke.

Stranke kolektivnog ugovora

Članak 25.

(1) Stranke kolektivnog ugovora mogu biti, na strani poslodavca, jedan ili više poslodavaca ili njihove udruge, a na strani sindikata, jedan ili više sindikata koji su reprezentativni u skladu s ovim Zakonom.

(2) Stranke kolektivnog ugovora iz članka 14. stavka 1. ovoga Zakona mogu biti, na strani poslodavca, Vlada Republike Hrvatske, a na strani sindikata, sindikati koji su zastupljeni u pregovaračkom odboru.

(3) Stranke kolektivnog ugovora iz članka 14. stavaka 3. i 5. ovoga Zakona mogu biti, na strani poslodavca, Vlada Republike Hrvatske, a na strani sindikata, jedan ili više sindikata koji su reprezentativni u skladu s ovim Zakonom.

(4) Stranke kolektivnog ugovora koji bi se primjenjivao na radnike zaposlene kod poslodavaca udruženih u udругu poslodavaca više razine mogu biti na strani poslodavca, udruga poslodavaca više razine, a na strani sindikata, jedna ili više udругa sindikata više razine kojima je utvrđena reprezentativnost za sudjelovanje u tripartitnim tijelima na nacionalnoj razini.

Važenje kolektivnog ugovora

Članak 26.

(1) Kolektivni ugovor koji su sklopile stranke iz članka 25. stavaka 1. i 3. ovoga Zakona bit će važeći samo ako reprezentativni sindikati potpisnici u svom člans-

tvu imaju više od pedeset posto radnika članova od ukupno sindikalno organiziranih radnika kod reprezentativnih sindikata.

(2) Kolektivni ugovor koji su sklopile stranke iz članka 25. stavka 2. ovoga Zakona, a koji će se primjenjivati na više područja javnih službi prema Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti bit će važeći ako ga potpiše najmanje po jedan sindikat iz najmanje tri različita područja prema Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti za koja se pregovaralo i koji u svom članstvu imaju više od pedeset posto radnika članova od ukupno sindikalno organiziranih radnika sindikata zastupljenih u pregovaračkom odboru.

(3) Broj članova sindikata potpisnika utvrđuje se prema podacima iskazanim u sporazumu iz članka 7. stavka 3. ovoga Zakona ili prema rješenju Povjerenstva.

Evidencija o reprezentativnim sindikatima

Članak 27.

(1) Ministarstvo vodi posebnu evidenciju reprezentativnih udruga sindikata i poslodavaca više razine za sudjelovanje u tripartitnim tijelima na nacionalnoj razini te reprezentativnih sindikata za kolektivno pregovaranje.

(2) Reprezentativni sindikati dužni su pisano obavijestiti ministarstvo o činjenicama iz članka 7. stavaka 1. i 2. ovoga Zakona radi upisa u evidenciju iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Na temelju pisane obavijesti sindikata iz stavka 2. ovoga članka te izvršnog rješenja Povjerenstva iz članka 20. stavka 1. ovoga Zakona i članka 24. stavka 1. ovoga Zakona ministarstvo će izvršiti upis reprezentativnog sindikata, odnosno udruge više razine u evidenciju iz stavka 1. ovoga članka.

(4) Ministar pravilnikom propisuje obveznike, postupak, sadržaj i rokove dostave obavijesti iz stavka 2. ovoga članka.

V. NADZOR

1. UPRAVNI NADZOR

Članak 28.

Upravni nadzor nad primjenom ovoga Zakona obavlja središnje tijelo državne uprave nadležno za rad.

2. INSPEKCIJSKI NADZOR

Članak 29.

Inspekcijski nadzor nad provedbom ovoga Zakona obavlja središnje tijelo državne uprave nadležno za inspekciju rada.

VI. PREKRŠAJNE ODREDBE

Članak 30.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba:

1) ako u propisanom roku sindikalnom povjereniku, odnosno sindikalnom predstavniku ne dostavi popis članova sindikata koji su zaposleni kod poslodavca i kojima se na temelju pisane suglasnosti usteže sindikalna članarina (članak 18. stavak 6.)

2) ako na zahtjev Povjerenstva iz članka 21. stavka 4. ovoga Zakona ne dostavi podatke o ispunjavanju osporenog uvjeta

3) ako ne dostavi obavijest iz članka 27. stavka 2. ovoga Zakona u roku ili u sadržaju propisanom pravilnikom iz članka 27. stavka 4. ovoga Zakona.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 4000,00 do 6000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka poslodavac fizička osoba i odgovorna osoba pravne osobe.

VII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 31.

(1) Kolektivni ugovor koji je na snazi, a čiji su potpisnici sindikati kojima nije utvrđena reprezentativnost prema odredbama Zakona o kriterijima za sudjelovanje u tripartitnim tijelima i reprezentativnost za kolektivno pregovaranje (»Narodne novine«, br. 82/12. i 88/12.) mogu se otkazati bez provedbe prethodno ugovorenog postupka za njihovo otkazivanje ako u roku od petnaest dana od dana poziva poslodavca za pokretanje pregovora o sklapanju novog kolektivnog ugovora sindikati ne pokrenu postupak utvrđivanja reprezentativnosti sindikata u skladu s ovim Zakonom.

(2) Udruge poslodavaca više razine i udruge sindikata više razine kojima je reprezentativnost za sudjelovanje u tripartitnim tijelima na nacionalnoj razini utvrđena temeljem Zakona o kriterijima za sudjelovanje u tripartitnim tijelima i reprezentativnost za kolektivno pregovaranje (»Narodne novine«, br. 82/12. i 88/12.) zadržavaju svoju reprezentativnost za razdoblje propisano tim Zakonom.

(3) Sindikati kojima je do dana stupanja na snagu ovoga Zakona utvrđena reprezentativnost za kolektivno pregovaranje na način i u postupku propisanom Zakonom o kriterijima za sudjelovanje u tripartitnim tijelima i reprezentativnost za kolektivno pregovaranje (»Narodne novine«, br. 82/12. i 88/12.) zadržavaju svoju reprezentativnost.

(4) Povjerenstvo koje je imenovano temeljem Zakona o kriterijima za sudjelovanje u tripartitnim tijelima i reprezentativnost za kolektivno pregovaranje (»Narodne novine«, br. 82/12. i 88/12.) nastavlja sa svojim radom do imenovanja novog Povjerenstva.

(5) Postupci započeti do dana stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se po odredbama Zakona o kriterijima za sudjelovanje u tripartitnim tijelima i reprezentativnost za kolektivno pregovaranje (»Narodne novine«, br. 82/12. i 88/12.).

(6) Ministar će u roku od trideset dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti pravilnike iz članka 15. stavka 7. i članka 27. stavka 4. ovoga Zakona.

(7) Do donošenja pravilnika iz stavka 6. ovoga članka primjenjivat će se Pravilnik o iznosu i načinu isplate naknade za rad Povjerenstva za utvrđivanje reprezentativnosti (»Narodne novine«, br. 92/12.) i Pravilnik o načinu dostave obavijesti za upis u evidenciju reprezentativnih sindikata (»Narodne novine«, br. 93/12.).

Članak 32.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o kriterijima za sudjelovanje u tripartitnim tijelima i reprezentativnost za kolektivno pregovaranje (»Narodne novine«, br. 82/12. i 88/12.).

Članak 33.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Odredbe akata o izmjenama i odluke Ustavnog suda

Prijelazne i završne odredbe akta objavljenog u »Narodnim novinama« broj 26/2015

Članak 2.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.